

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

เรื่อง มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพนักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม
ไทยสัปายะ (สุคนธบำบัด)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน จึงกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพนักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม ไทยสัปายะ (สุคนธบำบัด) โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีกว่ากระทรวงแรงงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้ สาขาอาชีพนักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม ไทยสัปายะ (สุคนธบำบัด) (Holistic health promotion therapist : Thai sappaya aromatherapy) หมายถึง บุคลากรผู้ปฏิบัติงานโดยใช้เครื่องหอมแบบไทยในการส่งเสริมสุขภาพ

ข้อ ๒ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพนักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม ไทยสัปายะ (สุคนธบำบัด) แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ

๒.๑ ระดับ ๑ หมายถึง การส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม แบบพื้นฐานที่บุคคลทั่วไปสามารถดูแลตนเอง ผู้อื่นได้ภายใต้คำแนะนำ และการสนับสนุนของผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ

๒.๒ ระดับ ๒ หมายถึง การดูแลส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม ที่ต้องมีความรู้ ความสามารถและความชำนาญในระดับที่สามารถบรรเทาอาการ และให้คำแนะนำเบื้องต้นได้ ทั้งนี้มิใช่เป็นการประกอบโรคศิลปะ

ข้อ ๓ ข้อกำหนดทางวิชาการที่ใช้เป็นเกณฑ์วัด ความรู้ ความสามารถและทัศนคติในการทำงานของผู้ประกอบอาชีพในสาขาอาชีพนักส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม ไทยสัปายะ (สุคนธบำบัด) ให้เป็นดังนี้

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๑ ได้แก่

๓.๑ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ ความรู้ทั่วไป

(๑) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา (Basic knowledge of anatomy and physiology)

(ก) เซลล์และเนื้อเยื่อ (Cell and tissue)

- (ข) โครงสร้างและหน้าที่ผิวหนัง (Skin structure and function)
  - (ค) ระบบโครงกระดูก (Skeleton system)
  - (ง) ระบบกล้ามเนื้อ (Muscular system)
  - (จ) ระบบประสาท (Nervous system)
  - (ฉ) ระบบหัวใจและหลอดเลือด (Cardiovascular system)
  - (ช) ระบบหายใจ (Respiratory system)
  - (ซ) ระบบย่อยอาหาร (Digestive system)
  - (ฌ) ระบบขับถ่ายปัสสาวะ (Urinary system)
  - (ญ) ระบบต่อมไร้ท่อ (Endocrine system)
  - (๒) วิชาทั่วไป (Generic area of study)
    - (ก) สาธารณสุขมูลฐานและสุขอนามัยในสปา (Health, hygiene and safety in the spa)
    - (ข) ขั้นตอนการทำงานในสปา (Spa procedures)
    - (ค) การปฐมพยาบาลเบื้องต้นสำหรับสปา (First aid for spa)
    - (ง) การนำเสนอบริการและสินค้า (Service and products recommendation)
    - (จ) ทักษะการติดต่อสื่อสาร (Communication skill)
    - (ฉ) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโรคผิวหนังที่ควรทราบ (Basic skin diseases)
    - (๓) จรรยาบรรณของผู้ให้บริการ (Professional code of ethics)
    - (๔) กฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีพ (Professional law)
    - (๕) การทำจิตให้สงบ (Meditation)
    - (๖) สนทนาภาษาอังกฤษสำหรับการปฏิบัติงาน (Basic English conversation)
- ๓.๑.๒ ความรู้เฉพาะสุคนธ์บำบัด
- (๑) ประวัติความเป็นมาของเครื่องหอมไทย และรู้จักพืชหอมไทยอย่างน้อย ๓๐ ชนิด ได้แก่ ส้มเขียวหวาน โมก มะลิ กระจ่าง กุหลาบ มะนาว ส้มโอ มะกรูด ตะไคร้ ไม้หอมอินเดีย แผลหอม ไซล พิมเสนต้น กายาน โหระพา ขมิ้น สะระแหน่ กานพลู

การบูร จิง ผักชี ตะไคร้หอม อบเชย ป๊วยกัก กระจวานเทศ จันทน์เทศ พริกไทยดำ เทียนตาตุ๊กแตน เทียนแกลบ มะนาวไทย

(๒) รู้จักกลิ่น ประโยชน์ของเครื่องหอมไทย และพืชหอมไทย

(๓) ข้อห้าม และข้อควรระวังในการใช้กลิ่นหอมเพื่อสุขภาพ

๓.๒ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ สามารถบอกชื่อ ชนิดจากส่วนต่าง ๆ ที่ได้จากพืชหอมไทยนั้นทั้งสด และแห้ง

๓.๒.๒ สามารถจำแนกกลิ่น และบอกชื่อน้ำมันหอมระเหย หรือกลิ่นได้จาก พืชหอมนั้นโดยตรงได้ถูกต้อง

๓.๒.๓ สามารถอธิบายขั้นตอนการทำเครื่องหอมดังต่อไปนี้ได้ เทียนอบ บูหงารำไป (ลูกหอม) น้ำอบไทย น้ำปรุง ตู๊กตำราพวย แป้งรำ มาลัยห่วงรักชำระ้วย

๓.๓ ทักษะคติ ประกอบด้วย การปฏิบัติงานที่ตรงต่อเวลา การรักษาวินัย มีความซื่อสัตย์และประหยัด

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๒ ได้แก่

๓.๔ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้

๓.๔.๑ กลิ่นหอมกับธาตุทั้ง ๔

๓.๔.๒ รู้วิธีปรุงผลิตภัณฑ์เพื่อการนวดหน้า นวดตัว พอกหน้า พอกตัว และอื่น ๆ

๓.๔.๓ รู้จัก และใช้พืชหอมไทย เครื่องหอมไทยเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ ผ่อนคลาย คลายเครียด ปวดเมื่อย เพิ่มความสดชื่นกระปรี้กระเปร่า นอนไม่หลับ

๓.๔.๔ ข้อแทรกซ้อน และวิธีการแก้ไขอาการแพ้ต่าง ๆ

๓.๕ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

๓.๕.๑ สามารถปรุงน้ำหอมไทย น้ำอบ น้ำปรุง ชนิดต่าง ๆ ตามแบบพื้นบ้านไทย

๓.๕.๒ สามารถปรุงน้ำมันหอมไทย น้ำอบ น้ำปรุง ตามธาตุทั้ง ๔ ได้

๓.๕.๓ สามารถปรุงผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร และน้ำมันหอมไทยเพื่อการนวดหน้า นวดตัว พอกหน้า พอกตัว และอื่น ๆ เพื่อใช้ในสถานบริการของตนได้

๓.๕.๔ สามารถปรุงตำรับ น้ำมันหอมไทย น้ำอบ น้ำปรุง เพื่อบรรเทาอาการ ชั้นพื้นฐาน ได้แก่ ผ่อนคลาย คลายเครียด ปวดเมื่อย เพิ่มความสดชื่นกระปรี้กระเปร่า นอนไม่หลับ

๓.๕.๕ สามารถสังเกตอาการแทรกซ้อนตลอดจนแก้ไขอาการเบื้องต้นได้

๓.๖ ทักษะ ทักษะประกอบด้วย แนวความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนาความรู้ วิเคราะห์งาน สามารถตัดสินใจ แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานและให้คำแนะนำแก่ผู้ได้บังคับบัญชา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒

สมชาย ชุ่มรัตน์

ปลัดกระทรวงแรงงาน

ประธานกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน